

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת חיי שרה
תשפ"א

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת חיי שרה תשפ"א – חידושים בתורת הגלגול

ערב טוב, חיים טובים! מה שלומכם?

אנחנו כאן בנקודות למחשבה והתעמקות בפרשת השבוע, פרשת חיי שרה תשפ"א.

כן, פרשה לא קלה, מהבחינה הזו שהסתלקה שרה אמנו. אמרו חכמים שלא היתה אשה כמו שרה אמנו בשלמות שלה. היא היתה גדולה מאברהם אבינו בנבואה, והיא הסתלקה כתוצאה מעקידת יצחק, כשהש-ט-ן בא אליה ואמר לה בהתחלה ש'הנה הזקן השתגע' – כביכול על אברהם אבינו – 'הלך לעקוד את יצחק לשחוט אותו', שרה ביקשה מבני הענק שהיו בחברון שיסתכלו אם הם רואים משהו, והם ראו באמת את אברהם אבינו שהולך עם יצחק לעניין של העקידה, אז היא מאוד דאגה ולא ידעה מה לעשות. אחרי איזה זמן בא הש-ט-ן ואמר לה 'מה שהזקן הקודם אמר לך – זה הכל שקר. הם בסדר. עוד מעט הם יבואו', ומהשמחה שלה, כתוב שהסתלקה הנשמה שלה, והיא נפטרה.

יש דעה אם כן שזה בגלל הש-ט-ן, אבל יש דעה שאומרת שזה היה הזמן שלה להיפטר מהעולם, וככה היא היתה צריכה להיפטר מהעולם.

בקשר למערת המכפלה: אברהם אבינו, מתי ש"אל הבקר רץ אברהם" הלכה לו אחת מהבהמות שהוא רצה לשחוט בשביל האורחים, שאלה היו מלאכים, והבהמה רצה ונכנסה למערה. והוא נכנס למערת המכפלה בפעם הראשונה, מצא שם את אדם וחוה וכל מיני ריחות של גן עדן, ומאותו זמן אברהם אבינו היה מתפלל שם. ולכן, כשהוא ביקש מבני חת שיתנו לו מקום לקבור את שרה, הוא לא אמר ישר על המערה – כדי שהם לא ימנעו ממנו. ועפרון, שמכר לו את המערה, הוא בכלל לא ידע את המעלה של המערה. מבחינתו זו היתה סתם מערה. זה באופן כללי.

עכשיו רציתי לדבר על התיקון של אדם וחוה – שאדם וחוה, אבותינו הקדושים ואימותינו הקדושות באו לתקן את החטא שלהם שהם נכשלו. והתיקון שאברהם אבינו בא לעשות זה בעניין העבודה זרה. ולכן כתוב שבעץ הם קלקלו ובעץ הם תיקנו. העץ שהיה לאברהם אבינו בפתח האוהל – זה היה, לפי מה שאומרים חכמי הפנימיות, עץ הדעת טוב ורע, ושמה הוא היה

משעין את האורחים שבאים אליו – לבדוק, שהעץ יתן סימן אם הם עובדי עבודה זרה או לא. אז זה בא לתקן את העבודה זרה.

ולמה זה נחשב עבודה זרה? כי הנחש אמר להם שהקדוש ברוך הוא כביכול אכל מהעץ הזה, ולכן היה לו כח לברוא את העולם – כביכול העץ היה קודם לה' יתברך. אז זה עניין של עבודה זרה, אם יש קדום לה' יתברך חס וחלילה.

טוב, עכשיו בעניין הגלגול: יש עניין של גלגולי נשמות, שכן אדם מתגלגל בדומם, צומח, חי או מדבר לפי העוונות שעשה ולא תיקן ולא עשה עליהם תשובה. אז יש את העניין הזה. יש את 'שער הגלגולים' של המהרר"ח, הרב חיים ויטאל הקדוש זי"ע, תלמידו של רבינו האר"י ז"ל הקדוש זי"ע המקובל האלוקי, ויש שמה את כל הכללים. מי שרוצה להתעניין על גלגולי נשמות, אז הוא יכול לקרוא שם.

אנחנו התבוננו על הפרשה. באו לנו כל מיני חידושים – גם דברים בטח שכתובים אצל המפרשים וגם דברים שהתחדשו לנו על דרך ההשערה. זה נראה לנו נחמד. אתם תשפטו אם זה נכון או לא נכון. בעזרת ה' זה נכון, "והוא רחום יכפר עוון". אז רשמתי אותם, כי יש פה כמה וכמה נקודות. קשה לזכור את כולם. אז בואו נקריא אותם. ככה:

א. שרה באה לתקן את חוה. חוה ילדה שניים – אחד צדיק, אחד רשע. קין היה בחינת 'רשע' והבל היה בחינת 'צדיק'. שרה ילדה רק צדיק, את יצחק. אז זה תיקון לזה.

הנחש הטיל זוהמה בחוה. שרה נלקחה לפרעה ולאבימלך ולא נטמאה. פתאום אדם קורא את הסיפור הזה, הוא לא מבין מה קרה, מדוע ניסיון כזה צריך לבוא לשרה הקדושה הזו? אז לא יודעים שזה בא בגלל גלגול קודם – הגלגול של חוה, שהיא נכשלה בעניין הזה. והנה פה כתוב במפרשים ששרה היתה בוכה ומתפללת כדי שלא תטמא, וה' שלח לה מלאכים, שהצילו אותה ופגעו בפרעה וכל בני ביתו ובאבימלך וכל בני ביתו, והיא יצאה בטהרה מוחלטת בלי שום בעיה. אז אולי ככה זה.

ב. הנחש שיקר לחוה וגרם מוות לה ולאדם, נכון? ה'ש-ט-ן שיקר לשרה וגרם למותה, מה שאמרנו עכשיו. אז זה תיקון. וזה גם משהו דומה למה שהיה שמה. בכל זאת שרה אימנו, היא היתה צדקת והיא תיקנה את הכל – כתוב במפרשים שאדם הראשון וחוה בכלל לא רצו לתת לשרה אמנו להיקבר שמה, שהיא לא תזכיר את עוונם, כי היא תיקנה והם לא תיקנו, שלא תהיה להם בוש, וגם לאברהם אותו דבר. אבל אברהם התפלל וגם דיבר איתם ופייס אותם, ובסוף הם הסכימו. אז הנה, זה ששרה גם נהרגה על ידי ה'ש-ט-ן, זה עדיין חלק כנראה של התשלום שהיה צריך לעשות לחטא הזה של עץ הדעת.

ג. חוה גרמה שיגורשו מגן עדן. שרה אמנו היא הראשונה שנקברה במקבר המכפלה, שזה פתח גן עדן. חוץ מחוה ואדם הראשון, היא הראשונה. אז חוה גרמה לצאת מגן עדן – שרה פתחה את הפתח לגן עדן על ידי זה שנקברה שם.

ד. חוה השפיעה רע על אדם הראשון לאכול מעץ הדעת. שרה היתה גדולה מאברהם בנבואה והשפיעה עליו טוב, הרי ה' אמר: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה".

ה. ידוע שחוה נכשלה בענייני צניעות עם הנחש. שרה אמנו היא הצנועה: "איה שרה אשתך ויאמר הנה באהלי" – שמרה על הצניעות מאוד.

ו. חוה "כתבה נרו של עולם", ככה כתוב, ונתקללה "בעצב תלדי בנים", וגרמה בסופו של דבר: "בזיעת אפך תאכל לחם". לעומת זאת, אצל שרה – הנר דלק מערב שבת לערב שבת – היא היתה מדליקה נר, זה היה דולק עד ערב שבת. זה במקום ש"כתבה נרו של עולם". והברכה היתה מצויה בעיסה גם מערב שבת לערב שבת, וזה עניין של תיקון של "בזיעת אפך תאכל לחם".

ז. חוה, היא הראשונה שבגלל העוון הפכה נידה. ולשרה התחדשה הנידה לעת זקנה כדי להביא את יצחק לעולם, כי הוא המשך התיקון של אדם הראשון.

ח. חוה גרמה לכולם לצאת מגן עדן. שרה הכניסה אורחים. היא הוציאה, והיא מכניסה ומתקנת – תיקון.

ט. זה כבר אמרנו, אדם הראשון שמע בקול חוה וניזוק – אברהם צָנָה לשמוע בקול שרה.

י. 'בעץ הדעת חטאו, ובעץ הדעת תיקנו' – זה כבר אמרנו, שהוא היה בוחן את האורחים שלו על ידי העץ.

י"א. אדם הראשון נכשל שלא שמר על חוה והנחש דיבר עימה ופיתה אותה, שאם הוא היה שומר עליה אז הנחש לא היה יכול להתקרב – אברהם אבינו החביא את שרה בתוך תיבה כשירד למצרים, כדי לשמור שלא יקחו אותה – זה תיקון לעניין הזה.

י"ב. אדם הראשון ניזוק מחוה. אברהם אבינו התעשר משרה אמנו, גם מפרעה וגם מאבימלך. אז שמה נגרם נזק לאדם, ופה נגרם עושר וכבוד ותיקון לאברהם אבינו ולכל הניצוצות גם שהיו לו אצל פרעה ואצל אבימלך.

י"ג. אדם וחוה גורשו מגן עדן כעונש. לאברהם נאמר "לך לך", בשביל שיזכו לתיקון. זה גם כן מין 'גירושין', "לך לך". אז זה בא לתקן. יש פתח לתיקון ב"לך לך" הזה.

י"ד. אדם עבר על ציווי ה', שאמר לו לא לאכול מעץ הדעת – אברהם מסר נפשו על קידוש ה' ונזרק לכבשן האש וניצל – זה התיקון.

ט"ו. אדם וחוה גזלו כאשר אכלו מעץ הדעת טוב ורע, שנאסר עליהם. היה אסור להם לקחת, הם גזלו את זה בכת. אברהם ושרה האכילו אורחים על חשבונם, לתקן את הגזל. הגזל היה באכילה, והתיקון – החזרת הגזל – היה באכילה, להאכיל אורחים בחינם.

ט"ז. אדם, כתוב "אדם מושך בעורלתו היה" – אברהם אבינו הוא ראשון הנימולים. פלא פלאים! אה? ישתבח שמו לעד!

י"ז. חוה אכלה מעץ הדעת ונתנה לאדם כדי שלא רק היא תמות אלא גם אדם, כי לא רצתה שה' יתברך יביא לאדם אישה אחרת, ככה כתוב. שרה תיקנה את זה: שרה נתנה לאברהם את הגר, התגברה על הקנאה כדי שאברהם ייבנה – הפוך לגמרי ממה שהיה אצל חוה.

י"ח. אדם וחוה, כתוב, לא המתינו לשבת. ולאברהם ושרה התעכבה הילודה עד זקנתם – כדי לתקן את העניין הזה שאדם וחוה לא המתינו.

י"ט. אדם וחוה פגמו באמונה בה' יתברך. אברהם ושרה הפיצו את האמונה בה' יתברך במסירות נפש.

יכול להיות שאם נתבונן עוד, אז יהיו עוד הקשות. אני קורא לזה 'הקשות' – דברים ש'וואו', אתה מסתכל על זה, משתומם! איך עד כדי כך זה הכל מדויק, כן? הכל מדויק! "הכל בידי שמיים חוץ מיראת שמיים". אין שום דבר שקורה שהוא לא נגזר למעלה, שהוא לא על ידי בית דין של מעלה, שהוא לא תיקון של גלגול זה, גלגול אחר. לכן צריך שה' יפקח ליבנו ועינינו בתורתו יתברך, שנראה את הנפלאות, נתחזק באמונה. מה יש לבן אדם חוץ מאמונה? רק אמונה וביטחון ודבקות באבא שבשמיים.

לחיים! לחיים! לחיים! בעזרת ה', בגאולה הקרובה ברחמים!
לחיים, לחיים, לחיים! תהיו שמחים!

אדם וחווה חטאו בחטא עץ הדעת, אברהם אבינו ושרה אמנו תיקנו. אז יש כאן עוד דיוקים מעניינים שכתבתי. נקריא אותם:

הם חטאו כשלקחו ואכלו מהפרי האסור. יצחק אבינו הוא פרי הבטן המשותף לאברהם ושרה, שהם תיקון אדם וחווה, וציווי העקידה הוא החזרת הפרי האסור שאכלו לשמיים. לכן יצחק היה צריך להיות עולה – כולה לשמיים. "את בנך את יחידך אשר אהבת" – יחיד תמורת יחיד. עץ הדעת הוא היחיד שהיה אסור לקחת ולאכול ממנו – יצחק הוא בנך היחיד – יתחזיר לי אותו עולה כליל! ובזה יתוקן חטא עץ הדעת, כן, כביכול. ה' יתברך, כביכול, בציווי – זה מה שהוא התכוון.

אז עכשיו מבינים מה זה הציווי הזה. תמיד היה קשה: מה? למה? אברהם אבינו, איש החסד, צריך אחרי שזכה בגיל מאה שנה לבן שלו, למה הוא צריך לעקוד אותו? להעלות אותו לעולה? ועכשיו מובן.

מובן שכשבן אדם לא יודע מיהו, לא יודע איזה גלגול הוא, לא יודע על מה מנסים אותו – אז החיים מאוד מאוד בערפל. אבל אדם גדול ענק שבענקים כמו אברהם אבינו, שהוא ידע מיהו, והוא ידע שינסו אותו, לתקן את כל ענייני חטא עץ הדעת, אז לכן כשה' יתברך אומר לו לקחת את הבן שלו ולעקוד אותו – אז אברהם שמח. הוא ממחר לבצע את זה.

וגם יצחק אבינו הסכים להחזיר את הגול. גול – זה הפרי האסור. הוא הפרי של אדם וחווה כביכול, כן. עכשיו הוא הפרי של אברהם ושרה – הבן שלהם. הבנים זה הפירות.

חטא עץ הדעת – חווה זו שגרמה לכך, וגרמה מוות לעולם. כעת שרה מתה כתוצאה מהעקידה – זה בא לכפר על מה שעשתה חווה. לפעמים הכפרה, לפעמים התיקון, זה תיקון שלא דורש סבל או לא צריך לקבל עונש – עושים תיקון, עושים איזה, אני יודע... שומרים שבת, מקיימים את המצוות. הכל טוב. במקרה הזה כנראה לא היתה ברירה אלא ששרה תשלם בחייה על החטא הגדול שעשתה חווה – שגרמה מיתה לעולם, לכל באי העולם. ולכן היה רשות לש-ט-ן לקחת את שרה, לכפר על חטא חווה. מוות תמורת מוות שגרמה חווה.

בחטא עץ הדעת אדם שמע בקול חווה – הרי היא באה ושכנעה אותו לקחת מהפרי האסור. בעקידה, אברהם אבינו לא סיפר לשרה מה הוא הולך לעשות, למרות ששרה בכתה כי היא חשבה שהוא לוקח אותו לשיבה, שהוא יהיה שמה כמה שנים והיא דאגה מאוד, אבל הוא לא סיפר שהוא הולך להקריב את הבן שלו לעולה. אז הוא לא התייעץ איתה באמת. הוא לא סיפר לה. הוא היה עצמאי – מה שלא היה בזמן של חטא עץ הדעת, כשהוא שמע בקול חווה. אז הוא לא שמע בקולה, השכים לקום בבוקר כדי ששרה לא תנסה אולי לעכב אותו, או שהוא פחד, כמו שכתוב, שהיא לא תוכל לעמוד בזה והיא תמות מצער. בכל זאת בסוף היא מתה.

כתוב גם כן שחווה נתנה לאדם לאכול, נכון? כמו שאמרנו, כדי שהיא לא תמות ואדם יחיה וה' יתברך יתן לו אישה אחרת. "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום" – לאחר העקידה שרה מתה, ואברהם לוקח חזרה את הגר – קטורה, ומוליד ממנה ילדים. זה לא עזר שהיא הפילה את אדם הראשון, ושרה אמנו נפטרה, ואברהם אבינו קיבל אישה אחרת.

תמיד העסיק את מוחנו : מדוע יצחק היה בן ל"ז שנים בזמן העקידה? למה ל"ז שנים? למה לא כשהוא היה ילד? למה לא כשהוא היה מתבגר? בכל זאת, אז היו חיים יותר שנים מהיום. אבל בכל זאת, הוא כבר היה גבר, לא ילד. ל"ז שנים!

אז חשבתי ככה : אדם חטא, וגם חוה חטאה. זה 'חטא' ועוד 'חטא'.

'חטא' ועוד 'חטא' בגימטריה, 'חטא' 'חטא' – ל"ו, עם הכולל – ל"ז. עכשיו מובן למה העקידה בגיל ל"ז – כי זה היה צריך לכפר על החטא של אדם ושל חוה. כל אחד היה לו חטא בזה. אז היה צריך להגיע לגיל הזה כדי להחזיר את הגזל.

כתוב ש"אדם ממקום כפרתו נברא" – ה' יתברך לקח עפר ממקום המזבח על הר הבית וממנו ברא את האדם. לכן העקידה, שבאה לכפר על חטא אדם – מתבצעת שם, על הר הבית. למה העקידה לא היתה במקום אחר? כי שמה ההתחלה ושמה התיקון.

קעת ברור, בעזרת ה', מדוע ה' יתברך ציווה דווקא לעקוד את יצחק – כי זהו תיקונו של חטא עץ הדעת במקום ובזמן הנכון על ידי אברהם, באמצעות יצחק המסמל את הפרי.

והתיקון של אברהם : כי האדם לא שמע בקול ה' יתברך, אברהם שמע והלך לבצע, ויצחק הסכים להיות עולה, ושרה שילמה בחייה, והכל מתוקן.

נשאלתי שאלה : אם אברהם אבינו תיקן את חטא עץ הדעת, אז מה אנחנו הקטנים עושים בעולם הזה כל הדורות האלה?

אז אפשר להגיד : מבחינת הכלל, מבחינת האדם הכללי – הוא תיקן, וגם יצחק תיקן, וגם יעקב תיקן. אבל בפרטים – הרי כל הנשמות היו כלולות באדם הראשון. כל אחד מאיתנו יש לו חלק בחטא הזה, בפרטי פרטים, בפרטי פרטים של כל הניצוצות – אנחנו הניצוצות, כל ניצוץ וניצוץ צריך להתגלגל ולתקן. שלא נדבר על זה שגם כבר התגלגלנו וגם קלקלנו, אז התגלגלנו עוד פעם, עד סוף התיקונים במהרה, בגאולה השלימה.

אנחנו צריכים להבין שהכל בחשבון, הכל בהשגחה פרטית, הכל מדויק, כל הניסיונות של הבן אדם וכל הניצוצות שהוא צריך לעלות – לפרטי פרטים! אדם לא יודע למה הוא נולד ככה, ולמה הוא נראה ככה, ולמה אצל ההורים האלה, ולמה יש לו רצונות כאלה, וכישרונות כאלה. אחד נולד בארץ, אחד נולד בחו"ל, אחד נולד בירושלים, אחד נולד בצפת. לא מבינים. אחד בריא, אחד לא, אחד עשיר, אחד עני.

'צדיקי' ו'רשעי' זה בידי האדם, זה לא נקבע. כל השאר – נקבע. "הכל בידי שמיים, חוץ מיראת שמיים", פלאי פלאים! כמה אנחנו צריכים להיות קשובים להשגחה העליונה, כמה שאנחנו צריכים להיות ענווים – להבין שכל מה שאבא שבשמיים עושה – עושה לטובה. אפילו זה שהסתלקה שרה אמנו, שזה כל כך כואב, זה בא לכפר על העניין של חוה, זה לא סתם. אז בזה שרה אימנו זכתה במעלתה העצומה. "צדיקים במיתתם נקראו חיים", וצדיקים במיתתם גדולים יותר מאשר בחייהם, שהתיקון שהם עושים והניצוצות שהם מעלים, זה יותר ממה שהם עשו בחייהם.

ה' יעזור שייגמרו הניסיונות והתיקונים, ותבוא במהרה הגאולה ברחמים בקלות!

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק באמונה בה' יתברך!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.